

11.01.2016

Ryj/2

§ 16

Hakemus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen perustamisesta ja hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamisesta

HEL 2015-003902 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, että se päätti perustaa Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman liitteenä olevan esityslistatekstin sekä muiden tähän asiaan liitteenä olevien asiakirjojen mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Hanna Seitapuro, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pornaistenniemi_kartta.pdf
- 2 Vanhankaupunginlahden_hks_raportti.pdf
- 3 Vanhankaupunginlahden_hks_liitteet_1-9.pdf
- 4 Lainhuutotodistus_Viikinmaki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pornaistenniemen tervaleppälehto sijaitsee Vanhankaupunginlahden pohjoisosassa rajautuen Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura

2000 –alueeseen ja Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueeseen. Rehevällä niemellä sijaitsevan alueen kasvillisuutta hallitsevat lehdot ja lehtomaiset metsät. Alueen ydin on luhtainen tervaleppälehto, jonka puusto on varttunutta ja lahoppuuta on runsaasti. Pornaistenniemieltä on löytenyt 52 kääpä- ja 102 orvakkalajia, mikä on korkeimpia tutkittuja määriä Suomessa. Osa lajeista on uhanalaisia. Pornaistenniemieltä on myös runsas lehtometsien lintulajisto niin ikään uhanalaisine lajeineen.

Pornaistenniemi on suosittu virkistysalue. Alueella kulkee luontopolku ja alueen läpi kulkee reittejä Natura- ja luonnonsuojelualueelle. Pornaistenniemieltä on myös lintutorni.

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

Rauhoituksen tarkoitus

Pornaistenniemen tervaleppälehdon rauhoituksen tarkoituksena on suojella linnustoltaan ja sienilajistoltaan arvokas alue, ja liittää se suurempaan Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueeseen. Perustettava luonnonsuojelualue toimii myös suojaavana metsäisenä vyöhykkeenä jo suojellun, avoimen kosteikon ja rakennettujen alueiden välissä.

Alueen sijainti

Pornaistenniemen tervaleppälehto sijaitsee Vanhankaupunginlahden pohjoisosassa Viikin Latokartanon kylässä. Alueen länsikärjen länsipuolella Vantaanjoki laskee Vanhankaupunginlahteen, ja itäpuolella on koirapuisto. Pohjoispuolella on avointa, rakentamatonta maastoa ja paikoin puustoisia alueita. Muualla perustettava luonnonsuojelualue rajautuu Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueeseen ja Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueeseen.

Kaavatiedot

Yleiskaavassa 2002 Pornaistenniemen tervaleppälehto on merkitty virkistysalueeksi ja se kuuluu Helsinki-puistoon. Pornaistenniemen länsiosassa Vanhankaupunginlahden ja koirapuiston välillä on asemakaavoitettua SL-1 -aluetta. Pornaistenniemen tervaleppälehto sisältyy Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2008-2017 kohteisiin.

Luontoarvot

Pornaistenniemi sijaitsee rehevällä niemellä ja maisemallisesti aluetta hallitsevat metsät. Pohjois-, itä- ja kaakkoisreunalla on Vanhankaupunginlahteen laskeva Viikin jätevedenpuhdistamon varapurkukanava, jonka törmällä sijaitsee suosittu lintutorni. Alueen pohjoisosan läpi kulkee

suurjännitelinja. Maaperä on savista, ja osa alueesta on muodostunut täyttömaan päälle.

Pornaistenniemen tervaleppälehdon kasvillisuus on rehevää ja lehtipuuvältaista. Kasvillisuutta hallitsevat lehtomaiset kankaat ja lehdot, joiden pääpuulajeja ovat koivu ja tervaleppä. Osin puusto on nuorta, mutta varsinkin tervaleppälehtojen puusto on varttunutta ja lahoppua on runsaasti. Alueen eteläosissa veden läheisyydessä on kosteaa, mesiangervoältaista suurruohoniittyä. Pornaistenniemen lehdot kuuluvat Natura-luontotyyppiin lehdot (9050) ja niityt kosteisiin suurruohoniittyihin (6430). Pornaistenniemeltä on kartoitettu Metsokriteerit täyttäviä metsäkohteita, ja osa metsistä kuuluu I-luokkaan. Lisäksi alueelta on inventoitu tervaleppäkorpi, joka täyttää luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellun luontotyyppin kriteerit, ja lehtokuvio, joka täyttää metsälain 10 §:n mukaiset, erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Pornaistenniemeltä on löytynyt 52 kääpä- ja 102 orvakkalajia, mikä on korkeimpia tutkittuja määriä Suomessa. Lajeista kolme on vuoden 2010 uhanalaisluokituksen mukaan vaarantuneita ja kaksi silmälläpidettäviä. Pornaistenniemen arvo käävääkkäille perustuu hoitamattomaan ja rehevään rantametsän puustoon.

Pornaistenniemellä on erittäin runsas lehtometsien pesimälinnusto. Tyypillisten lehtolajien lisäksi alueella pesii silmälläpidettävä sirittäjä. Uhanalaisista lajeista alueella on useana vuonna tavattu erittäin uhanalainen ja erityisesti suojeltu valkoselkätikka sekä vaarantunut pussitiainen, jotka ovat yrittäneet pesiä. Muita huomionarvoisia lajeja ovat mm. pikkutikka ja pesimääjan ulkopuolella tavattava palokärki, joka on lintudirektiivin liitteen I laji.

Pornaistenniemi kuuluu myös Helsingin arvokkasiin matelija- ja sammakkoeläinalueisiin.

Merkitys virkistysalueena

Pornaistenniemi on lähiseudun asukkaiden suosittu virkistysalue, ja myös Vanhankaupunginkoskelle tulevat kalastajat ja matkailijat pääsevät helposti alueelle. Pornaistenniemellä kulkee luontopolku. Alueen läpi kulkee myös reittejä Natura-alueelle, kuten polut Natura-alueen laidalla sijaitsevalle, suositulle piilokojulle ja lintutornille. Yksi Natura-alueen pääopastauluista sijaitsee rauhoitettavalla alueella.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueelle on tehty uusi hoito- ja käyttösuunnitelma vuosiksi 2015-2024. Koska Pornaistenniemen tervaleppälehto sijaitsee Natura-alueen vieressä ja liittyy samaan

11.01.2016

Ryj/2

kokonaisuuteen, Pornaistenniemen hoitoa ja käyttöä käsitellään samassa suunnitelmassa.

Pornaistenniemellä polkuverkosto ohjaa kulkua melko hyvin, ja tulevien kymmenen vuoden aikana polkuja kunnostetaan vuosittain tarpeen mukaan. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä on velvollisuus pitää kunnossa alueen itäreunalla kulkevaa puhdistettujen jätevesien hätäpurkukanavaa ja sen viereistä patovallia. Niiden kunnostusten yhteydessä tehdään mahdollisesti uusi kulkuväylä patovallin päälle. Luontopolulle tehdään uudet opastaulut ja Natura-alueen pääopastaulu uusitaan.

Alueen puusto saa kehittyä luonnontilaisena. Ainoastaan polkujen lähellä sijaitsevat vaaralliset puut kaadetaan ja jätetään alueelle lahoamaan.

Hakijan selvitys omistusoikeudesta

Lainhuutotodistus on liitteenä 4.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

1) Luonnonsuojelualueella on sallittu:

- liikkuminen jalan merkittyjä polkuja pitkin;
- marjastus ja sienestys;
- toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa tarkemmin osoitetulla tavalla;
- vene- ja kanoottivajan käyttö ja huolto;
- jäteveden purkukanavan yli kulkevien siltojen huolto ja uusiminen entisessä laajuudessa; sekä
- jäteveden purkukanavan käyttö ja huolto voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti.

2) Yleiset rajoitukset

Luonnonsuojelualueella on kielletty:

- puiden, pensaiden tai muiden kasvien ja niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien häviäminen sekä
- selkärangattomien eläinten pyydystäminen ja kerääminen;
- maa-aineksien, kivien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen;
- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen;
- tulenteke, telttailu ja muu leiriytyminen; sekä

11.01.2016

Ryj/2

- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

3) Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen maastossa lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista;
- pyöräily maastossa polkujen ulkopuolella; sekä
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

4) Hoito- ja käyttösuunnitelma

Pornaistenniemen tervaleppälehdon hoitoa ja käyttöä käsitellään samassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura 2000 -alueen kanssa. Suunnitelmassa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luontoarvojen säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä virkistyskäytön ohjaamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus vahvistaa hoito- ja käyttösuunnitelman.

5) Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

Edellä olevista määräyksistä saa Uudenmaan ELY-keskuksen luvalla poiketa, jos se on suojelualueen hoidon ja käytön tai tutkimuksen kannalta perusteltua.

Luonnonsuojelualueen länsiosassa sijaitsevalla asemakaavoitetulla alueella on mahdollista tarvittaessa uusia vene- ja kanoottivajan vanhojen rakennusten paikalle. Uusimiseen tarvitaan ELY-keskuksen lupa.

Korvausmenettely

Hakija ei vaadi luonnonsuojelulain mukaista korvausta rauhoituksen aiheuttamasta taloudellisesta haitasta.

Rauhoituksen merkitseminen maastoon

Hakija merkitsee luonnonsuojelualueen rajat maastoon.

Hakijan ehdotus luonnonsuojelualueen nimeksi

Pornaistenniemen tervaleppälehto.

Lausunnot

Ympäristölautakunta päätti 14.4.2015 pyytää lausuntoja Pornaistenniemen luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta. Lausuntoja pyydettiin kaupunkisuunnittelulauta-

kunnalta, kiinteistölautakunnalta, liikuntalautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta, Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki kulttuuri- ja kaupunginosayhdistys ry:ltä (Artova ry), Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry HELSY:ltä, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:ltä, Pihlajisto-Viikinmäki asukasyhdistys PNV:ltä, Raittiusyhdistys Koitto ry:ltä ja Vanhakaupungin kulttuuri-ekologinen klubi ry:ltä. Lausuntoa pyydettiin myös Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut HSY:ltä 31.8.2015. Asiasta annettiin seitsemän lausuntoa.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää esitystä luonnonsuojelualueen perustamisesta kannatettavana. Rauhoitusmääräyksissä tulisi kuitenkin sallia alueen länsiosassa SL-1 merkinnällä varustetulla alueella asemakaavan mahdollistamat toimet: kalastustarvikevaraston sekä vene- ja kanoottivajan uusiminen tarvittaessa vanhojen rakennusten paikalle sekä ulkoilupolun parantaminen tarvittaessa. Pornaistenniemen sisäosien tulevan rakentamisen kannalta olisi suotavaa, että suojelualueen rajausta tarkistettaisiin suoraviivaiseksi ja selkeäksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ole huomautettavaa Pornaistenniemen tervaleppälehdon hoito- ja käyttösuunnitelmasta.

Esittelijä toteaa, että Pornaistenniemen asemakaavan määräysten mukaan SL-1 alueella saa rakentaa virkistyskäytön edellyttämät reitistöt ja suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen suojelualueen säilyttämiseksi ja ulkoilureittien turvallisuuden ylläpitämiseksi. Luonnonsuojelualueen hoitoon liittyvät työt, kuten polkujen kunnostaminen tai vaarallisten puiden kaataminen, on sisällytetty hoito- ja käyttösuunnitelmaan, jonka nojalla niitä voi toteuttaa. Myös alueella olevien vene- ja kanoottivajan käyttö ja tarvittaessa uusiminen on mahdollista luonnonsuojelualueen perustamisesta huolimatta. Rakennuksia uusittaessa tulee kuitenkin huomioida, että rakentamisella voi olla huomattavia vaikutuksia ympäristöön. Vene- ja kanoottivajan uusimiselle ei voi sen vuoksi antaa suoraan lupaa rauhoitusmääräyksissä, vaan lupa on haettava Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Vene- ja kanoottivajojen käytöstä on tehty kirjaus rauhoitusmääräysten sallittua-kohtaan ja rakennusten uusimisesta kohtaan, jossa käsitellään rauhoitusmääräyksistä poikkeamista

Ympäristökeskuksen mukaan Pornaistenniemen tervaleppälehdon rajausta on polveileva. Raja on Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2008-2017 –julkaisua tehdessä määritetty pääosin avoimen maaston ja metsän rajan mukaan. Maastossa raja näkyy tällä hetkellä selkeästi Pornaistenniemen länsiosassa. Todennäköisesti rakentamisen jälkeenkkin

11.01.2016

Ryj/2

rakennetun ympäristön ja luonnontilaisen metsän raja jää näkyviin kohtuullisen hyvin. Pornaistenniemen pohjoisosassa raja kulkee puustoitusten alueiden lomassa, ja on epäselvempi. Mahdollisten tulevien rakennustöiden yhteydessä tulee merkitä luonnonsuojelualueen raja, ja myös miettiä, miten yleisön kulku alueelle järjestetään. Kohtiin, joista suojelualueelle kuljetaan, on mahdollista tehdä myös opastauluja.

Kiinteistölautakunnan lausunto

Kiinteistölautakunta pitää esitystä luonnonsuojelualueen perustamisesta kannatettavana. Suojelualueen rajauksessa tulisi kuitenkin ottaa huomioon alueen pohjoispuolella sijaitseva kaavoittamaton alue ja sen mahdollinen käyttö esimerkiksi viereisen asuinalueen lähivirkistykseen. Tämän vuoksi suojelualueen rajauksen pitäisi olla mahdollisimman suoraviivainen ja helposti maastoon merkittävä. Tällöin luontoa kuluttavat toiminnot on helpompi ohjata tervaleppälehdon ulkopuolelle. Lisäksi suojelupäätös ja rauhoitusmääräykset eivät saa estää alueen länsiosassa sijaitsevan SL-1 merkinnällä varustetun alueen virkistyskäyttöä eivätkä siellä sijaitsevien venevajojen ja laiturin käyttöä tai huoltoa.

Ympäristökeskuksen mukaan on tärkeää, että suojelualueen pohjoispuoleiset puustoiset alueet säilyisivät alueen asukkaiden lähivirkistyskohteena. Kuten aiemmin on kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon yhteydessä todettu, luonnonsuojelualueen raja on mutkikas erityisesti pohjoisosassa. Suojelualue voidaan kuitenkin merkitä rajakyltein tai alueen luonnosta kertovin opastauluin. Myös venevajojen ja laiturin käyttö ja huolto on mahdollista luonnonsuojelualueen perustamisesta huolimatta.

Yleisten töiden lautakunnan lausunto

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että ehdotus Pornaistenniemen tervaleppälehdon suojelemiseksi ja liittämiseksi osaksi laajempaa Vanhankaupunginlahden lintukosteikkoa on hyvä. Lautakunta mainitsee useita Pornaistenniemen luontoarvoja, joita ovat luontodirektiivin luontotyypit ja Metso-kohteet, laholla lehtipulla elävät harvinaiset ja uhanalaiset sienet, runsas lehtimetsien linnusto ja uhanalaiset lintulajit.

Rakennusvirasto vastaa alueen luonnonhoidosta. Pornaistenniemi on huomattavien luontoarvojensa vuoksi jätetty kehittymään luonnontilaan. Ainoastaan polunvarsien huonokuntoisia puita on paikoin poistettu tai kaadettu maapuiksi.

Pornaistenniemen aluetta käytetään aktiivisesti ulkoiluun ja virkistykseen, ja rakennusvirasto vastaa myös näihin tarkoituksiin liittyvistä rakenteista: pitkospuureitistä Lammassaareen sekä luontopolusta, johon kuuluu kaksi jätevesien purkuojan ylittävää puusiltaa. Toinen puusillois-

ta joudutaan uusimaan lähivuosina huonon kuntensa vuoksi. Lautakunta toteaa, että uusien rakenteiden rakentamisen ja olemassa olevien peruskorjauksen ja ylläpidon tulee olla mahdollista jatkossakin. Myös jätevesien purkuojan mahdollisen huollon ja muun muassa ruoppaamisen tulee olla mahdollista luonnonsuojelustuksesta huolimatta.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että mikäli Pornaistenniemen tervaleppälehdestä muodostetaan luonnonsuojelualue, tulee sille laatia Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa täydentävä toteutussuunnitelma yhteistyössä rakennusviraston asiantuntijoiden kanssa. Lautakunta mainitsee, että uutena kunnostustoimena Pornaistenniemen alueelle hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään jäteveden purkuojan kunnostamista. Lisäksi lautakunta toteaa, että rakennusvirasto on jo tulevan syksyn 2015 aikana käynnistämässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainittua Pornaistenniemen luontopolun ja pääopasteen peruskorjausta.

Luonnonsuojelualueen rajausta tulee yleisten töiden lautakunnan mukaan tarkistaa alueen lounaisnurkassa. Lounaiskulmaan on syksyn 2015 aikana valmistumassa koira-aitaus, joka houkuttelee kävijöitä luonnonsuojelualueen kupeeseen. Matinsillan itäpäädyssä oleva kallioalue on suosittu virkistyspaikka, ja sen kasvillisuus on kulunut ja muuntunut. Lautakunnan mukaan luonnonsuojelualueen rajausta tulee harkita siirrettäväksi siten, että kovassa virkistyskäytössä oleva alue jätetään luonnonsuojelualueen ulkopuolelle. Pornaistenniemen pohjoispäässä luonnonsuojelualueeseen on ehdotettu sisällytettäväksi voima-johtolinjan alle jäävää aluetta, jolla kasvillisuus joudutaan pitämään matalana turvallisuuden vuoksi. Tämä tulee lautakunnan mielestä selkeästi osoittaa hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Yleisten töiden lautakunta toteaa myös, että lausuntopyynnön asiakirjoissa ei ollut luonnosta luonnonsuojelualueen rauhoitussäädöksistä. Edelleen lautakunta toteaa, että Vanhankaupunginlahden lintuvesien alueella on eri aikoina perustettuja suojelualueita, joiden rauhoitussäädökset poikkeavat toisistaan. Rauhoitussäädösten yhdenmukaistaminen olisi tarpeen tulevaisuudessa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen perustamista edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä toteaa, että yleisön kulkuun liittyvien rakenteiden, kuten polkujen ja siltojen, kunnossapito on mahdollista tulevaisuudessakin. Polkujen ja muiden kulkuväylien kunnostaminen sisältyy hoito- ja käyttösuunnitelmaan, jonka mukaan kunnostuksia voi tehdä. Koska rauhoitusmääräyksissä kielletään mm. rakennelmien rakentaminen, siltojen uusimisesta on tehty erillinen maininta rauhoitusmääräysten sallittujen toi-

menpiteiden kohtaan. Kunnostaminen ja uuden rakentaminen tulee suunnitella ja toteuttaa huomioiden, että ollaan luonnonsuojelualueella.

Ympäristökeskuksen mukaan Pornaistenniemelle tulee tehdä Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa tarkempi toteutussuunnitelma. Natura-alue on pinta-alaltaan laaja, ja alueelle laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma on yleissuunnitelma hoidon ja käytön suuntaviivoista. Monille alueen tuleville töille pitää laatia tarkemmat toteutussuunnitelmat. Toteutussuunnitelmia laadittaessa ympäristökeskus antaa sovitun käytännön mukaan luontoon liittyvää tietoa ja asiantuntija-apua. Rakenusvirastossa puolestaan on asiantuntemusta rakenteiden suunnittelusta ja käytännön toteuttamisesta sekä niihin liittyvien kustannusarvioiden laatimisesta.

Esittelijä toteaa myös, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä (HSY) on velvollisuus pitää Pornaistenniemen itäpuolista kanavaa kunnossa, koska se on puhdistetun jäteveden varapurkukanaava hätätilanteita varten. Kanavan kunnostaminen on mahdollista luonnonsuojelualueen perustamisesta huolimatta, mistä on tehty maininta rauhoitusmääräysten sallittujen toimenpiteiden kohtaan. HSY on antanut luonnonsuojelualueen perustamisesta ja Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta oman lausunnon.

Matinkallio on viehättävä paikka, jossa avointa kalliolakea ympäröivät suojaisat lehtometsät. Tätä suosittua virkistyspaikkaa ei ole syytä poistaa luonnonsuojelualueen rajauksesta, vaikka kasvillisuus onkin kulu nutta. Alue toimii hyvänä porttina lehtojen muodostamalle suojelualueelle. Hoito- ja käyttösuunnitelma mahdollistaa tarpeelliset hoitotoimenpiteet, kuten vaarallisten puiden poistamisen. Hoito- ja käyttösuunnitelman lukuun 6.5 on myös lisätty maininta siitä, että Pornaistenniemen pohjoisosassa sähkölinjan alla puustoa on mahdollista hoitaa siten, että siitä ei aiheudu haittaa sähkölinjalle.

Vanhankaupunginlahden eri osien rauhoitusmääräysten yhtenäistäminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2015 lopulla. Yhtenäistäminen edellyttää useiden tahojen yhteistyötä, jotta saataisiin toimivat määräykset sekä avoimelle lintukosteikolle että erilaisille metsäalueille.

Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki –kulttuuri- ja kaupunginosayhdistys ry:n (Artova ry) lausunto

Artova ry on antanut yhteisen lausunnon Pornaistenniemen luonnonsuojelualueen perustamisesta ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura 2000 –alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta.

Artova ry kannattaa Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen perustamista ja katsoo hoito- ja käyttösuunnitelman olevan

yleisesti ottaen hyvä ja kannatettava. Yhdistys myös toivoo, että kaupunki varaa riittävät resurssit suunnitelman toteuttamiseksi.

Artova ry kannattaa laidunalueiden laajennuksia. Laajennukset tuovat laidunniityt lintuineen ja lehmineen paremmin kaikkien nähtäviksi, mikä parantaa asumisviihtyisyyttä. Yhdistys toteaa, että ruoppaukset tulee toteuttaa suunnitelman mukaisia, jollei jopa laajempina. Lisäksi yhdistys ehdottaa, että suojelualuetta laajennetaan eteläsuuntaan. Ruovikon lisääntyminen mm. Kuusiluodon koilliskulmalla ja Kivinokan pohjoisrannalla on luonut uusia lamparemaisista pesimäpaikkoja linnuille. Laajentaminen suojelisi uusia pesimäpaikkoja veneliikenteeltä.

Artova ry kannattaa hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitun Vanhankaupunginlahti-työtiimin perustamista. Vähintään alueella tulisi olla vakituinen palkattu henkilö, joka edistäisi aluetta koskevia asioita ja valvoisi käyttöä. Yhdistys toteaa, että alueella liikkujien määrä on lisääntynyt, ja kaikki eivät osaa käyttäytyä eläinten ja kasvien suojelun vaatimalla tavalla.

Yhdistys pitää tärkeänä myös polkujen ja opasteiden parantamista. Tulenteon kieltämisestä ja koirien kytkettynä pitämisestä tulee tarvittaessa muistuttaa kyltein. Uusien yleisöpalvelujen rakentamisen ei tule tapahtua luonnonsuojelullisten toimenpiteiden kustannuksella. Voimalinjan poistaminen tai maakaapelointi on suotavaa sekä lintujen kannalta että maisemallisista syistä.

Esittelijä toteaa, että lintukantojen kehitystä Vanhankaupunginlahdella seurataan, ja mahdollisesti tulevaisuudessa laajennusesitykseen palaetaan. Suojelualan laajentaminen edellyttää neuvotteluja kaupungin eri hallintokuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Vakituisen henkilön tai henkilöiden palkkaamista Vanhankaupunginlahden asioita edistämään on ehdotettu useissa lausunnoissa. Lausuntojen perusteella hoito- ja käyttösuunnitelman kustannusarvioon on lisätty yksi kokoaikainen työntekijä ympäristökeskuksen alaisuuteen. Henkilö palkataan, mikäli ympäristölautakunnalle osoitetaan resursseja. Rakennusvirasto on jo useiden vuosien ajan palkannut Vanhankaupunginlahdelle kesäajaksi luontovalvojan. Luontovalvojan 6 kk:n työpanos on lisätty kustannusarvioon rakennusviraston vastuulle. Samalla luontoneuvojan kokoaikainen työpanos, joka oli hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksessa, poistetaan kustannusarviosta.

Esittelijä toteaa, että tulevalla hoito- ja käyttösuunnitelmakaudella on tarkoitus lisätä ja parantaa opasteita sekä Natura- että sitä ympäröivällä alueella. Samassa yhteydessä uusitaan ja lisätään kylttejä tarvittaessa myös tulenteon kieltämisestä ja koirien kytkettynä pitämisestä.

Yleisön palvelut Natura-alueella on pyritty suunnittelemaan siten, että luonto voisi toimia mahdollisimman häiriintymättömästi. Yleisön kulkua alueella pyritään ohjaamaan Natura- ja luonnonsuojelualueita ympäröiville viheralueille parantamalla niiden yleisöpalveluita. Natura- ja suojelualueilla kulku ohjataan pois herkimmiltä luontoalueilta. Ruovikon keskelle ei tehdä pitkospuita joistakin yleisön toivomuksista huolimatta, sillä kulku alueella häiritsee lintujen pesintää. Luonnon suojaamiseksi joillakin metsäalueilla kulkeminen on ohjattu metsien ympärille, ei metsän sisään.

Voimalinjasta on Helen Sähköverkko Oy antanut lausunnon Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelman yhteydessä. Helen Sähköverkko Oy toteaa, että linjalla on teknistä käyttöikää jäljellä 10-20 vuotta. Linjaa ei voi poistaa, mutta sen voi siirtää toiseen paikkaan. Sähköturvallisuuslain mukaan siirron aiheuttaja vastaa kaikista siirtoon liittyvistä kustannuksista.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry HELSY:n lausunto

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys kannattaa Pornaistenniemen suojeluesitystä. Yhdistys toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettävä polun kunnostus tulee tehdä pieteetillä ja pienimuotoisena. Alueen luonto on kulutukselle herkkää, ja sen ympäristö tulee säilyttää rakentamattomana pyörätien eteläpuolella.

Esittelijä toteaa, että Pornaistenniemellä kulkevan polun kunnostuksesta tehdään erillinen suunnitelma, ja yhdistyksen näkemys pieteetillä ja pienimuotoisesti tehtävästä kunnostuksesta tulee ottaa huomioon.

Luonnonsuojelualueen ulkopuolelle rakentaminen ratkaistaan kaavalla, jonka valmistumisen yhteydessä tulee arvioida myös alueen luonnon kestävyyttä ja suotuisan suojelutason säilymistä luonnonsuojelualueella. Pornaistenniemen alue muodostaa suojaavan metsäisen vyöhykkeen rakennettujen alueiden ja Natura-alueen väliin. Mikäli rakentaminen tulevaisuudessa todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura-arvoja, tulee tehdä Natura-vaikutusten arviointi.

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:n lausunto

Esittelijä toteaa, että Pornaistenniemellä kulkevan polun kunnostuksesta tehdään erillinen suunnitelma, ja yhdistyksen näkemys pieteetillä ja pienimuotoisesti tehtävästä kunnostuksesta tulee ottaa huomioon.

Luonnonsuojelualueen ulkopuolelle rakentaminen ratkaistaan kaavalla, jonka valmistumisen yhteydessä tulee arvioida myös alueen luonnon kestävyyttä ja suotuisan suojelutason säilymistä luonnonsuojelualueella.

la. Pornaistenniemen alue muodostaa suojaavan metsäisen vyöhykkeen rakennettujen alueiden ja Natura-alueen väliin. Mikäli rakentaminen tulevaisuudessa todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura-arvoja, tulee tehdä Natura-vaikutusten arviointi.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys kannattaa Pornaistenniemen suoje-luesitystä. Yhdistys toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettä-vä polun kunnostus tulee tehdä pieteetillä ja pienimuotoisena. Alueen luonto on kulutukselle herkkää, ja sen ympäristö tulee säilyttää rakenta-mattomana pyörätien eteläpuolella.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä HSY:n lausunto

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä HSY on antanut yh-teisen lausunnon Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuoje-lualueen perustamisesta ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta.

Pornaistenniemen halki kulkee Viikinmäen jätevedenpuhdistamon hätä-purkukanava, joka on rakennettu puhdistettujen jätevesien johtamiseksi merelle. Hätäpurkureitti on välttämätön puhdistamon toiminnan varmis-tamiseksi kaikissa tilanteissa. Toimintavarmuuden ja riittävän kapas-i-teetin ylläpitämiseksi kanavaa on ajoittain ruopattava.

Kanavan vieressä on patovalli, jonka tehtävänä on estää puhdistettujen jätevesien joutuminen Natura-alueelle. Valli on muodostettu uoman ruoppausmassoista, ja sitä on tuettu erilaisin rakentein. Käytännössä valli on painunut ja tulee jatkossakin painumaan. Vallia on ajoittain ko-rotettava, jotta sen toimintavarmuus voidaan säilyttää.

Vallin kunnossapito edellyttää liikkumista alueella työkoneilla. Patoval-lin päälle rakennettava ja ylläpidettävä kulkuväylä helpottaisi vallin kun-nossapitoa ja tarjoaisi ulkoilureitin koko patovallin matkalle. Kulkureitin rakentaminen edellyttää puuston raivausta erityisesti Viikin lumensula-tusaltaan puoleisessa päässä.

Hätäpurkuyhteytenä toimiva uoma on osittain umpeen kasvamassa. Uoman avaamiseen tarvittavat ruoppaustoimet ovat mittavia ja edellyt-tävät merkittävää massojen läjittämistä alueelle. Sopiva paikka masso-jen läjittämiseksi löytyy suojavallin reunasta. Osittain massoja kan-nattanee sijoittaa myös patovallirakenteeseen erityisesti lähempänä Vii-kin lumensulatusaluetta. Ruoppauksen teknistä toteutusta ei ole selvi-tetty. Ruoppaus voitaneen toteuttaa uomassa tai sen viereisellä matalan kasvillisuuden alueella eikä se edellyttäne merkittävää puuston raivaus-ta. Uoman tilapäinen tyhjentäminen ja ruoppaus tyhjän uoman pohjalta on yksi vaihtoehto. Uoman muotoilu voi olla nykyistä monimuotoisempi.

HSY katsoo, että jätevesien purkukanava ja siihen liittyvä patovalli ovat teknisiä, jätevesihuollon kannalta välttämättömiä rakenteita, joita ei tulisi sisällyttää suojelualueeseen. Pornaistenniemen luonnonsuojelualueen perustaminen siten, että hätäpurkukanava sisältyy suojelualueeseen, voi estää kanavan ja patovallin käytön, huollon ja kunnossapidon, mukaan luettuna ruoppauksen ja vallin korottamisen. Hätäpurku-yhteyden käyttötilanteessa puhdistettua jätevettä voi lyhytaikaisesti joutua Pornaistenniemen luonnonsuojelualueelle, mikä on huomioitava suojelupäätöstä tehtäessä.

Pornaistenniemen luonnonsuojelualueen raja on jo nykyisellään mutkikas. Tarkoituksenmukaista olisi, että alue olisi mahdollisimman yhtenäinen ja selkeä rajaukseltaan. Sen vuoksi ei ole syytä rajata kanavaa ja patovallia suojelualueen ulkopuolelle. Kanava ja patovalli ovat kuitenkin jätevesihuollon kannalta välttämättömiä rakenteita, joita on pystyttävä käyttämään ja huoltamaan. Jotta tämä olisi mahdollista, rauhoitusmääräysten sallittujen toimenpiteiden kohtaan on kirjattu, että jäteveden purkukanavaan liittyviä rakenteita voi hoitaa ja huoltaa voimassaolevan ympäristöluvan mukaisesti. Tällöin suojelualueen perustaminen ei vaikuta käyttöön ja hoitoon.

Myönteistä on, että kanavan ja patovallin kunnostuksesta voidaan löytää yhteisiä etuja. Patovallin päällä kulkee nykyään kulkuväylä Pornaistenniemen eteläosassa, mutta hienoa olisi, jos väylää saataisiin jatkettua Viikin lumensulatusaltaan lähelle saakka. Koska reitillä on pystyttävä ajamaan työkoneilla, se toimii mahdollisesti jopa esteettömänä väylänä, josta voi ihailia sekä ruovikkoa että kanava-alueen luontoa. Mainio on myös ehdotus kanavan mutkittlevasta reunasta, joka loisi lisää elinympäristöjä monille eliöille, kuten linnuille ja sammakoille.

Lopuksi esittelijä toteaa, että vieraslajien torjunta on poistettu rauhoitusmääräyksistä erikseen mainittuna, sallittuna toimenpiteenä. Torjunta sisältyy jo hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainittuihin toimiin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Hanna Seitapuro, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pornaistenniemi_kartta.pdf
- 2 Vanhankaupunginlahden_hks_raportti.pdf
- 3 Vanhankaupunginlahden_hks_liitteet_1-9.pdf

11.01.2016

Ryj/2

4 Lainhuutotodistus_Viikinmaki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 29.09.2015 § 322

HEL 2015-003902 T 11 01 04

Päätös

Ympäristölautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Pornaisten niemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista.

14.04.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 18.08.2015 § 336

HEL 2015-003902 T 11 01 04

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi ympäristölautakunnalle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että ehdotus Pornaistenniemen tervaleppälehdon suojelemiseksi ja liittämiseksi osaksi laajempaa Vanhankaupunginlahden lintukosteikkoa on hyvä. Ajatus alueen suojelusta esitettiin jo vuonna 2006 Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa vuosille 2005 -2014. Pornaistenniemen tervaleppälehto sisältyy Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmaan 2008 - 2017. Kahdeksan hehtaarin kokoinen alue on poikkeuksellisen rehevä kasvillisuudeltaan. Pornaistenniemestä tavataan useita edustavia ja luontodirektiivin luontotyyppeihin luettavia kohteita, Metso-kriteerit täyttäviä kohteita sekä erityisesti eri lehtipuulajiston lahoppuustossa eläviä harvinaisia ja uhanalaisia sieniä. Pornaistenniemen lehdossa elää runsas lehtimetsän pesimälinnusto. Arvokkaimpiin lajeihin kuuluvat alueella säännöllisesti pesivä vaarantunut lintulaji pikkutikka ja alueella monena vuonna talvehtinut, erityisesti suojeltaviin lajeihin kuuluva valkoselkätikka.

Rakennusvirasto vastaa alueen luonnonhoidosta. Pornaistenniemen metsäalue on huomattavien luontoarvojen vuoksi jätetty kehittymään luonnontilaan. Ainoastaan polunvarsien huonokuntoisia puita on paikoin poistettu tai kaadettu maapuiksi.

Pornaistenniemen lehtoaluetta käytetään aktiivisesti ulkoiluun ja virkistykseen. Lehdon läpi kuljetaan pitkospuina toteutettua polkua pitkin Lammassaareen. Rakennusviraston 2000-luvun alussa teettämä Pornaistenniemeä kiertävä luontopolku on suosittu. Käyttö on lisääntynyt merkittävästi lähialueiden rakentumisen myötä. Polku ohjaa hyvin kulua paikoin erittäin rehevässä ja kosteassa lehdossa. Rakennusvirasto vastaa myös polun rakenteista, joihin kuuluu kaksi jätevesien purkuojan ylittävää puusiltaa. Toinen puusilloista joudutaan uusimaan lähivuosien aikana huonon kuntosensa vuoksi. Uusien rakenteiden rakentaminen ja olemassa olevien rakenteiden peruskorjaus ja ylläpito tulee olla mahdollista jatkossakin. Viikinmäen jätevedenpuhdistamon jätevesien purkuojan mahdollinen huolto muun muassa ruoppaaminen tulee olla mahdollista alueella luonnonsuojelustatuksesta huolimatta.

Mikäli alueesta muodostetaan luonnonsuojelualue, tulee alueelle laatia Vanhankaupunginlahden lintuvesi Natura-2000-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa 2015 - 2024 täydentävä toteutussuunnitelma yhteistyössä rakennusviraston asiantuntijoiden kanssa. Uudessa hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään uusina kunnostustoimina Pornaistenniemen alueelle muun muassa jäteveden purkuojan kunnostamista ehdotetun luonnonsuojelualueen pohjoisreunalla. Virkistyskäytön kehittämishankkeina mainitaan Pornaistenniemen luontopolun ja pääopasteen uusintaa tai peruskorjausta sekä uusien polkujen perustamista alueelle. Rakennusvirasto on käynnistämässä luontopolun ja pääopasteen peruskorjaustyön jo tulevan syksyn aikana.

Luonnonsuojelualueen rajausta tulee yleisten töiden lautakunnan mielestä tarkistaa alueen lounaisnurkassa. Alueen lounaiskulmaan on loppukesästä 2015 valmistumassa uusi koira-aitaus, mikä houkuttelee kävijöitä ehdotetun luonnonsuojelualueen kupeeseen. Matinsillan itäpäädyssä oleva kallioalue on suosittu piknikpaikka. Alueella on pöytäpenkki, roska-astia ja Pornaistenniemen luontopolun pääopastaulu. Kallion oleskelualue on kulunut ja kasvillisuus muuntunut. Luonnonsuojelualueen rajausta tulee harkita siirrettäväksi siten, että lounaiskulman kovassa virkistyskäytössä oleva kallioalueen länsipuoli jätetään luonnonsuojelualueen ulkopuolelle. Alueen pohjoispäässä luonnonsuojelualue-ehdotukseen on sisällytetty muun muassa voimajohtolinjan alle jäävää aluetta, jolla kasvillisuus joudutaan pitämään matalana turvallisuuden vuoksi. Tämä tulee selkeästi osoittaa hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Lausuntopyynnön asiakirjoissa ei ollut luonnosta luonnonsuojelualueen rauhoitussäädöksistä. Vanhankaupunginlahden lintuvesien alueella on eri aikoina perustettuja luonnonsuojelualueita, jotka muodostavat yhdessä lintukosteikon suojelualuekokonaisuuden. Rauhoitussäädökset eri osa-alueilla poikkeavat hiukan toisistaan. Rauhoitussäädösten yhdenmukaistaminen olisi tarpeen tulevaisuudessa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen perustamisesitystä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

18.08.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos:

Muutetaan lausuntoehdotuksen kuudes kappale kuulumaan seuraavasti:

- "Luonnonsuojelualueen rajausta tulee yleisten töiden lautakunnan mielestä tarkistaa alueen lounaisnurkassa. Alueen lounaiskulmaan on loppukesästä 2015 valmistumassa uusi koira-aitaus, mikä houkuttelee kävijöitä ehdotetun luonnonsuojelualueen kupeeseen. Matinsillan itäpäädyssä oleva kallioalue on suosittu piknikpaikka. Alueella on pöytäpenkki, roska-astia ja Pornaistenniemen luontopolun pääopastaulu. Kallion oleskelualue on kulunut ja kasvillisuus muuntunut. Luonnonsuojelualueen rajausta tulee harkita siirrettäväksi siten, että lounaiskulman kovassa virkistyskäytössä oleva kallioalueen länsipuoli jätetään luonnonsuojelualueen ulkopuolelle. Alueen pohjoispäässä luonnonsuojelualue-ehdotukseen on sisällytetty muun muassa voimajohtolinjan alle jäävää aluetta, jolla kasvillisuus joudutaan pitämään matalana turvallisuuden vuoksi. Tämä tulee selkeästi osoittaa hoito- ja käyttösuunnitelmassa."

11.01.2016

Ryj/2

11.08.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.08.2015 § 220

HEL 2015-003902 T 11 01 04

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa ympäristölautakunnalle seuraavan lausunnon Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualan perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää esitystä luonnonsuojelualan perustamisesta kannatettavana. Rauhoitusmääräyksissä tulisi kuitenkin sallia alueen länsiosassa sijaitsevan SL-1 -merkinnällä varustetun alueen osalta asemakaavan mahdollistamat toimet: kalastustarvikevaraston tai vene- ja kanoottivajan uusiminen tarvittaessa vanhojen rakennusten paikalle, sekä ulkoilupolun parantaminen tarvittaessa. Pornaistenniemen sisäosien tulevan asemakaavoituksen kannalta olisi suotavaa, että suojelualan rajausta tarkistettaisiin mahdollisimman suoraviivaiseksi ja selkeäksi. Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ole huomautettavaa Pornaistenniemen tervaleppälehdon hoito- ja käyttösuunnitelmasta.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 25.06.2015 § 325

HEL 2015-003902 T 11 01 04

Lausunto

11.01.2016

Ryj/2

Kiinteistölautakunta antoi ympäristölautakunnalle seuraavan lausunnon Pornaistenniemen tervaleppälehdon luonnonsuojelualueen perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta:

Kiinteistölautakunta pitää esitystä luonnonsuojelualueen perustamisesta kannatettavana.

Suojelualueen rajauksessa pitäisi kuitenkin ottaa huomioon alueen pohjoispuolella sijaitseva kaavoittamaton alue ja sen mahdollinen tuleva käyttö esimerkiksi viereisen asuinalueen lähivirkistystarkoitukseen. Tämän vuoksi suojelualueen rajauksen pitäisi olla mahdollisimman suoraviivainen ja helposti maastoon merkittävä. Tällöin luontoa kuluttavat toiminnot on helpompi ohjata tervaleppälehdon ulkopuolelle. Lisäksi suojelupäätös ja rauhoitusmääräykset eivät saa estää alueen länsiosassa sijaitsevan SL-1 merkinnällä varustetun alueen virkistyskäyttöä eikä siellä sijaitsevien venevajojen ja laiturin käyttöä tai huoltoa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Satu Järvinen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: 09 310 39225
satu.jarvinen(a)hel.fi